Środowisko wiejskie jako determinator rozwoju morfofunkcjonalnego dzieci 7-12 lat

Magisterska Uniwersytet Rzeszowski

Wstęp
Cel Pracy
I Analiza literatury przedmiotu .5
1.1 Pojęcie rozwoju fizycznego i motorycznego 5
1.2 Przebieg rozwoju fizycznego i motorycznego dzieci w wieku 7 – 12 lat .7
1.3 Indywidualne właściwości dziecka 12
1.4 Warunki środowiskowo – wychowawcze i ich oddziaływanie na rozwój dziecka .13
II Materiał i metody 16
2.1 Przedmiot i cel badań 16
2.2 Problem badań własnych 18
2.3 Zastosowane techniki badawcze .19
2.3.1 Europejski Test Sprawności Fizycznej 20
2.3.2 Analiza dokumentacji szkolnej 25
III Wyniki badań 27
3.1 Charakterystyka badanej zbiorowości .27
3.2 Analiza rozwoju fizycznego badanych dzieci .28
3.2.1 Prezentacja wyników 28
3.2.2 Porównanie rozwoju fizycznego badanych dzieci analiza wyników 37
3.3 Analiza rozwoju motorycznego badanych dzieci 41
3.3.1 Prezentacja wyników 41
3.3.2 Porównanie rozwoju motorycznego chłopców i dziewcząt 53
3.4 Poziom sprawności fizycznej dzieci w wieku 8 lat w zależności od osoby prowadzącej zajęcia wychowania fizycznego

61
3.5 Porównanie poziomu rozwoju fizycznego i motorycznego dzieci wiejskich
z rówieśnikami z miasta 68
IV Podsumowanie i wnioski 77
V Piśmiennictwo 81
VI Spis tabel 82
VII Spis rycin 85
VIII Streszczenie 86

Wstęp

Rozwój dziecka w wieku wczesnoszkolnym stanowi jedno z najważniejszych zagadnień podejmowanych w badaniach z zakresu pedagogiki, psychologii, medycyny oraz nauk o kulturze fizycznej. Etap ten, obejmujący przedział wiekowy od 7 do 12 lat, to czas intensywnych przemian biologicznych, fizjologicznych, motorycznych i społecznych, które decydują o dalszym kierunku rozwoju młodego organizmu. W tym okresie dziecko rozwija się dynamicznie nie tylko pod względem fizycznym, ale również kształtuje swoje postawy, nawyki i umiejętności, które mogą zaważyć na jego zdrowiu, sprawności i jakości życia w dorosłości. Szczególnie interesujące wydaje się badanie, w jakim stopniu na ten rozwój wpływają warunki środowiskowe – w tym środowisko wiejskie, które wciąż pozostaje niejednorodne i pod wieloma względami odmienne od środowiska miejskiego.

Obszary wiejskie w Polsce, mimo postępujących zmian cywilizacyjnych i infrastrukturalnych, nadal charakteryzują się specyficznymi cechami, które mogą w istotny sposób wpływać na rozwój dziecka. Wiele dzieci dorastających na wsi ma ograniczony dostęp do specjalistycznych zajęć sportowych, nowoczesnej infrastruktury czy różnorodnych form aktywności ruchowej. Z drugiej strony, wiejskie środowisko często zapewnia dzieciom większy kontakt z naturą, więcej przestrzeni do swobodnej aktywności fizycznej i możliwość uczestniczenia w pracach domowych lub rolnych, które również mogą mieć wpływ na

ich sprawność fizyczną i rozwój motoryczny. W tym kontekście warto podjąć próbę analizy, czy życie na wsi jest czynnikiem wspierającym rozwój morfofunkcjonalny dzieci, czy może – przeciwnie – ogranicza go, stwarzając pewne bariery lub deficyty w porównaniu z warunkami miejskimi.

Rozwój morfofunkcjonalny dzieci to złożony proces, na który wpływa wiele czynników: genetycznych, biologicznych, psychologicznych i społecznych. Wśród nich istotną rolę odgrywają czynniki środowiskowe, które nie tylko warunkują dostęp do różnego rodzaju bodźców rozwojowych, ale także kształtują styl życia dzieci, ich nawyki zdrowotne, poziom aktywności fizycznej czy stosunek do wysiłku fizycznego. W obszarach wiejskich, gdzie warunki bytowe rodzin są zróżnicowane, a instytucje wspierające rozwój dziecka (np. szkoły, ośrodki kultury, kluby sportowe) są często słabiej rozwinięte niż w miastach, warto przyjrzeć się temu, jak konkretne czynniki środowiska lokalnego oddziałują na dzieci w kluczowym dla nich okresie rozwoju.

W niniejszej pracy magisterskiej podjęta została próba szczegółowej analizy wpływu środowiska wiejskiego na rozwój fizyczny i motoryczny dzieci w wieku od 7 do 12 lat. Grupa ta została wybrana nieprzypadkowo – to właśnie w tych latach kształtuje się podstawowa sprawność ruchowa, rozwijają się funkcje motoryczne i następują ważne zmiany anatomiczne, które mają kluczowe znaczenie dla przyszłej kondycji fizycznej dziecka. To także czas intensywnego wzrostu, rozwoju masy ciała oraz zmian proporcji ciała, co czyni ten okres szczególnie istotnym z punktu widzenia diagnostyki rozwoju morfologicznego. W połączeniu z oceną poziomu sprawności fizycznej i motorycznej możliwe jest dokonanie kompleksowej oceny, w jakim stopniu środowisko wiejskie sprzyja lub ogranicza rozwój dziecka.

Zasadniczym celem pracy było ustalenie, czy dzieci wychowujące się w środowisku wiejskim rozwijają się fizycznie i motorycznie w sposób zbliżony do rówieśników z miasta, czy też

wykazują istotne różnice wynikające z odmiennych warunków życia, edukacji, aktywności fizycznej oraz dostępnych form spędzania wolnego czasu. W pracy uwzględniono również wpływ osoby prowadzącej zajęcia wychowania fizycznego, co stanowi dodatkowy aspekt badań i może rzucić światło na znaczenie przygotowania pedagogicznego i kompetencji nauczyciela w procesie kształtowania sprawności fizycznej dzieci.

Badania przeprowadzone na potrzeby niniejszej pracy miały charakter empiryczny i obejmowały zarówno analizę dokumentacji szkolnej, jak i przeprowadzenie Europejskiego Testu Sprawności Fizycznej. Dzięki temu możliwe było uzyskanie danych ilościowych i jakościowych, które pozwoliły na dokładną ocenę różnic i podobieństw w rozwoju badanych dzieci oraz sformułowanie wniosków dotyczących roli środowiska wiejskiego jako czynnika rozwojowego.

Warto podkreślić, że problematyka poruszana w niniejszej pracy ma nie tylko wymiar poznawczy, ale również praktyczny. Wyniki uzyskane w toku badań mogą posłużyć jako materiał diagnostyczny i wskazówka dla nauczycieli, pedagogów, rodziców oraz lokalnych władz oświatowych i samorządowych, którzy odpowiadają za tworzenie warunków sprzyjających harmonijnemu rozwojowi dzieci. Wskazanie ewentualnych braków i mocnych stron środowiska wiejskiego może przyczynić się do wprowadzenia odpowiednich działań wspierających dzieci w tym newralgicznym okresie ich życia.

Jeśli chcesz zamówić pisanie pracy od podstaw, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis